

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg

ERHVERVSMINISTEREN

Erhvervsministerens redegørelse til Statsrevisorernes beretning nr. 16/2019 om statens brug af og kontrol med arbejdsklausuler

ERHVERVSMINISTERIET

Indledning

Statsrevisorerne har anmodet om min redegørelse for de foranstaltninger og overvejelser, som beretning nr. 16/2019 om statens brug af og kontrol med arbejdsklausuler har givet anledning til.

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Som erhvervsminister er det mig særligt magtpåliggende, at konkurrencen på markeder for udbud af varer og serviceydelser sker på fair og lige vilkår. Med et samlet årligt indkøb på 42 mia. kr., har staten både en forpligtelse til og en mulighed for at sikre dette. Det skal bl.a. ske ved anvendelse af og kontrol med arbejdsklausuler i offentlige indkøbskontrakter. I de tilfælde, hvor leverandører bryder arbejdsklausulen, skal der samtidigt ske en effektiv sanktionering.

På den baggrund finder jeg det, ligesom Statsrevisorerne, meget utilfredsstillende, at Rigsrevisionens undersøgelse viser, at staten *ikke* i et tilfredsstillende omfang anvender arbejdsklausuler eller fører den nødvendige kontrol med overholdelsen af klausulerne.

Jeg redegør nedenfor for de overvejelser og foranstaltninger, som beretningens enkelte kritikpunkter særligt har givet anledning til i Erhvervsministeriet.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at ikke alle departementer og styrelser skriver en arbejdsklausul ind i alle deres kontrakter.

Erhvervsministeriets indkøb sker overvejende ved brug af rammeaftaler og kontraktformater under Statens forpligtende Indkøbsaftaler, Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) eller via Bygningsstyrelsens aftaler. I de tilfælde, hvor et givent indkøb ikke er dækket af disse aftaler, bruger Erhvervsministeriet egen standardkontrakt. Alle disse kontrakter indeholder arbejdsklausuler i overensstemmelse med krav fastsat i cirkulære om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Jeg vil indskærpe i koncernens indkøbspolitik og over for styrelserne, at der *ikke* må afviges fra disse kontrak-

ters arbejdsklausuler. Desuden vil administrationsdirektøren i departementet kvartalsvis på administrationschefmøderne med styrelserne følge op på, at styrelserne får indskrevet arbejdsklausuler i alle kontrakter.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at ingen departementer eller styrelser foretager risikovurderinger af indgåede kontrakter, hvad angår risikoen for brud på arbejdsklausuler

I Erhvervsministeriet udfører vi en lang række tilsyns- og kontrolopgaver. Fælles for dem alle er, at de tager udgangspunkt i en risikobaseret tilgang, da der ikke skal ske en *fuld* kontrol, men en *effektiv* kontrol. På samme vis taler cirkulære om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter og Rigsrevisionen om henholdsvis en *nødvendig* og en *risikobaseret* tilgang til kontrol.

Jeg er helt enig i disse betragtninger, herunder at tilgangen fordrer en forudgående risikovurdering. Jeg vil indskærpe i koncernens indkøbspolitik og over for styrelserne, at i tilfælde hvor risikovurdering ikke er foretaget af fællesstatslige myndigheder, skal der foretages en risikovurdering forud for kontrollen med arbejdsklausulerne. Også her vil administrationsdirektøren i departementet følge op på udviklingen kvartalsvis på administrationschefmøderne og sætte fokus på, at der gennemføres de fornødne forudgående risikovurderinger.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at departementer eller styrelser kun i begrænset omfang fører kontrol med overholdelsen af arbejdsklausuler

Erhvervsministeriet fører kontrol med overholdelsen af arbejdsklausuler på rengørings-, vagt- og kantineområdet. Rigsrevisionen har udpeget alle disse brancher som risikofyldte. Jeg vil indskærpe i koncernens indkøbspolitik og over for styrelserne, at i tilfælde hvor kontrol ikke bliver udført af fællesstatslige myndigheder, skal der føres effektiv kontrol med *alle* brancher og med *alle* indgåede kontrakter, der er omfattet af cirkulæret. Administrationsdirektøren i departementet vil følge op på udviklingen på administrationschefmøderne med styrelserne.

Rigsrevisionens undersøgelse viser, at Økonomistyrelsen i forhold til Statens Indkøbsaftaler ikke sikrer, at der føres den nødvendige kontrol med, om leverandørerne overholder arbejdsklausulerne

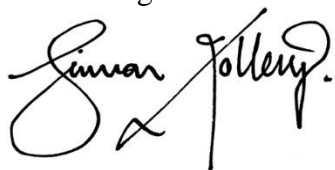
Jeg bemærker, at der er stor usikkerhed om, hvem der har ansvaret for at føre den nødvendige kontrol, det vil sige, om det er Økonomistyrelsen eller om det er departementerne og styrelserne (kunderne), der har ansvaret. Jeg bemærker ligeledes, at Rigsrevisionen finder, at denne usikkerhed kan tilskrives Økonomistyrelsen.

Uanset, hvordan ansvarsfordelingen reelt har været, har staten som helhed *ikke* gjort det godt nok på området. Jeg er derfor tilfreds med, at regeringen i forlængelse af sit forståelsespapir har afsat 5 mio. kr. årligt fra 2020 til etablering af en central kontrolenhed i staten, som skal føre kontrol med overholdelse af arbejdsklausuler, bl.a. på aftaler under Statens Indkøbsaftaler og det fællesstatslige facility managementområde.

Jeg vil følge den ny enheds arbejde, og sørge for at indarbejde alle de vejledninger, paradigmer etc., som enheden udarbejder, i koncernens indkøbspolitik. Samtidigt indskærper jeg over for styrelserne, at de fortsat har et ansvar for at sikre brug af og kontrol med arbejdsklausuler på fællesstatslige rammeaftaler, uanset om kontrollen udføres af en fællesstatslig funktion.

Ministeriet har sendt en kopi af ovenstående redegørelse til Rigsrevisionen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Simon Kollerup'. The signature is stylized and cursive, with a large initial 'S' and a long, sweeping underline.

Simon Kollerup